Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, Vantaan kaupunki

Eduskunnan ympäristövaliokunta 5.10.2017

Asia: HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Teema: Asuminen

Valtion talousarvion asumista koskevat yleiset tavoitteet ja myös määrärahat ovat varsin hyvin linjassa tulevan vuoden Vantaan kaupungin asuntorakentamisen tavoitteiden kanssa. Keskeinen syy tähän on Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) yhteistyösopimus, jonka tavoitteiden voidaan arvioida toteutuvan myös tulevana vuonna varsin hyvin. Kaupunkien toiminnassa on myös otettu huomioon valtion talousarvioesityksenkin tavoitteet ilmastopolitiikasta, resurssiviisaudesta ja puurakentamisesta.

Valtion talousarvioesitys mahdollistaa valtion osalta Helsingin seudun MAL-sopimuksen 2016-2019 toteuttamisen. Asuntopoliittisesti tärkeintä on maassamme taata pitkän korkotuen kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto. Huolimatta julkisesta keskustelusta ei kansainvälisissäkään esimerkeissä ole osoitettavissa kestävää asuntopolitiikkaa ilman kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon tuotantotukia. Valitettavana ajankohtaisena poikkeamana valtion yleisestä myönteisestä linjasta on Pääkaupunkiseudulle kohdistetut ARA-vuokra-asukkaiden valintaa ohjaavat mekaaniset tulorajat. Niistä saadut kokemukset ovat selkeän kielteiset ja tarpeetonta byrokratiaa paisuttavat.

Tulevan vuoden ARA-vuokra-asuntotuotannossa on erityisen epävarma kokonaisuus vanhuksille ja vammaisille suunnattu erityisasuminen. Tästä asiasta valiokunta ilmaisikin huolensa omassa lausunnossaan SOTE-lainsäädännön osalta. Nyt uuteen valmisteluun palanneen SOTE-lainsäädännön tulisikin turvata nykyisen ja suunnitteilla olevan erityisryhmien asuntotuotannon kestävä käyttö ja vakaa hallinta.

Erityinen kysymys tulee olemaan SOTE-uudistuksessa asunnottomista huolehtiminen. Tämän SOTE-painotteisen tehtävän hoidossa on kaupunkien asuntopolitiikka ja erityisesti kaupunkien asuntokanta ollut merkittävässä roolissa. Miten nyt vireillä olevat maakunnat tulevat huolehtimaan asunnottomista ja millä resursseilla? Tämä lienee yksi täysin pohtimaton kysymys mittavassa SOTE-uudistuksessa.

Helsingin seudun asuntorakentaminen on asuntojen määrällä mitattuna historiallisen korkealla. Yksin Vantaan asuntojen aloitusmäärät hipovat tänä vuonna 5000 asunnon määrää. Asuntotuotanto kohdistuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella oleviin kerrostaloihin, painopisteenä kovan rahan pienet vuokra-asunnot.

Vantaan kaupunki on tämän vuoden aikana tutkinut nykyisen voimakkaan pienasuntotuotannon vaikutuksia niin asuinympäristöön, asuntosuunnitteluun kuin myös asukaskokemuksiin. Asuinympäristön kannalta niin tutkimustulokset kuin myös asukaskokemukset puoltavat monipuolista asunto- ja hallintamuotorakennetta. Asuntosuunnittelun osalta rakentamisen tehokkuuteen pyrkiminen ei aina takaa laadukasta asuntosuunnittelua. Tältä osin on varottava leimaamasta mekaanisesti tiettyjä asuntotyyppejä, mutta asuntosuunnittelun laatuun on syytä kiinnittää huomiota kaikissa asuntotyypeissä. Asukaskokemuksissa on nähtävissä selvä polku pienasunnoista tilavimpiin perheasuntoihin. Vantaan kaupungin asuntopolitiikassa painotetaan nyt monipuolista asuinympäristöä, vähintään korttelikohtaisesti monipuolista asunto- ja hallintajakaumaa ja asukasosallisuuden uusia muotoja. Tarvitsemme vastuullisesti harkittuja, alueelliset erityispiirteet ymmärtäviä, yhteisiä linjauksia.